Johan Lindholm: Tal på första maj 2025

Talare	Datum	Plats
Johan Lindholm LOs ordförande	1 maj 2025	Stockholm

Vänner! Mötesdeltagare!

Idag är vi många - ja flera tusen - som gör att Stockholm färgat gatorna röda med fanor och med ett jäkla anamma innehållande budskap om förändring.
Vi är arbetarrörelsen
Vi är stolta över vår historia
Vi är stolta över våra krav på solidaritet och rättvisa
Men framförallt, vi är så förbannat otåliga
För som sagts, vi vill förändra vårt samhälle till det bättre - och det nu!
Vi tror på framtiden
Och vi vet att framtiden den tillhör oss alla
Inte bara dem med mest pengar
Inte bara dem med mest makt
Inte endast dem med högst röster
Nej framtiden tillhör oss alla lika mycket
Den ensamstående mamman som kämpar för att få vardagen att gå runt
Eller byggnadsarbetaren som har ont i kroppen efter år av slit
Eller sjuksyrran som stressar mellan patienterna

Och hallå!

Hade vi inte kommit överens om - att alla tillkortakommanden och all skit vi upptäckte - som inte fungerade under pandemin - aldrig mer skulle få inträffa

Jag tycker det är så förbannat tragiskt att våra politiker kommer så lätt undan.
Usch!

Men mina damer och herrar - det är dags att kavla upp ärmarna
Och detta är inget nytt mina vänner, det är styrkan i vår rörelse

Styrkan - att vi står med fötterna i verkligheten i myllan.
Styrkan - att vi företräder vanligt folk
Styrkan - att vi står upp för allas rätt att forma och skapa sin egen framtid

För vi vet att framtiden inte gäller några få - den tillhör oss alla
Men också för att vår rörelse bärs av värderingar som fortfarande är moderna
För vi vet - att solidaritet alltid är starkare än egoism
För vi vet - att rättvisa och jämlikhet är det - som håller ihop vårt samhälle
Och vi vet - att när vi står upp för varandra, ja då är vi oslagbara

Och det är just detta som gör arbetarrörelsen så stark och som vi måste tillbaka till.
Och det är just detta som bär oss, här i Stockholm, idag och alla andra dagar!

***

Mötesdeltagare!

Jag sa nyss att vi är en rörelse som är otålig
När vi ser orättvisor
När vi ser att klassklyftorna ökar
Och när ojämlikheten breder ut sig
Ja, då blir vi helt enkelt förbannade
Och då kräver vi en politik som ändrar på detta
Man behöver ju inte direkt vara raketforskare, det är ingen rocket science - för att konstatera att den nuvarande regeringen gör allt för att göda de rika på bekostnad av vanligt folk
Den nuvarande politiken leder oss rätt in i ett samhälle med ökande klyftor och orättvisa
Skattesänkningar åt dem som har mest
Marknadsmisslyckanden på område efter område
Pengar som borde gå till undervisning går till vinst och oseriösa aktörer fuskar med vård och omsorg
Avregleringar som har skapat kryphål och som sen utnyttjas av kriminella att driva både HVB-hem och vårdcentraler.
Som också sen säljs vidare på blocket.
Vad sjutton är det som händer!

Till detta kommer att många har det jobbigt ekonomiskt

Man har problem att få pengarna att räcka till - det är mycket som ska betalas

Maten blir dyrare och dyrare, bensinpriset har skjutit i höjden, hyror stiger mycket och räntorna är fortfarande höga – för att nämna några områden

Och låt mig få berätta om hur det ser ut i verkligheten

Låt mig få tala om Caroline som gråter till minnet av en delad pizza
I Aftonbladet berättar Caroline om när hon och barnen var hemma hos en kompis och de skulle alla beställa pizza
– Jag beställde bara en pizza till mig och mina barn och jag ljög och sa att vi inte var så hungriga...

För hon har inte råd att köpa varsin pizza

Jag tänker på barnen, som behöver spela med i denna situation, för att de vet att mamma inte har pengar till pizza åt alla

Jag vill också prata om den undersökning som kom för ett litet tag sedan
En undersökning gjord av Rädda Barnen, Hyresgästföreningen, Majblomman och Röda Korset.
Den visar att den ekonomiska situationen är fortsatt svår för barnfamiljer med små marginaler
Pengarna räcker inte till hyra, mat och andra nödvändiga utgifter
Rent ut sagt för jävligt!
Det finns ju pengar i samhället.
Ta bankernas enorma vinster och utdelningar, för att nämna något.
Varför får vanliga människor alltid nöja sig med brödsmulor?
När barn inte får näringsriktigt mat eller inte har råd att hänga med kompisarna, ja då är det något som har gått i sönder i vårt samhälle!
Och det gör så ont
Det är klart som sjutton att många känner att nu får det vara nog!
Och det med all rätt!
Nu får det vara nog med ökande klyftor
Nu räcker det med ökad ojämlikhet
Det är många som helt enkelt känner att samhället har dragit isär

Många undrar med rätta - var är våra politiker?
Var finns politiken som har oss vanliga människor i centrum?

Och nu är det dags!
Nu är det dags för en politik som ingjuter mod, hopp och framtidstro

***

Kamrater!

Om arbetare ska kunna leva ett gott liv i Sverige ligger det i politikens händer
Låt mig säga så här: Det är extremt bra läge för rejäla investeringar:
- Vi är i en lågkonjunktur.
- Arbetslösheten har exploderat
- Klimatförändringarna är stora
- Och, Sverige har i decennier låtit bli att göra investeringar för framtiden
Det är helt enkelt dags att investera i Sverige
För det är vi Sveriges löntagare som får Sverige att fungera och då ska Sverige också fungera för oss.

***

Jag ska ge er några exempel som visar på behovet av politiska initiativ

Numera kollapsar svenska vägar när det är skyfall.
Malmbanan spårar ur. Tågen kommer inte i tid eller ställs in
Framtidens industri på Hitachi i Ludvika saknar järnvägsspår för att få ut sina produkter
Kollektivtrafiken täcker verkligen inte behoven.

Jag säger: Investera!
- Förstatliga underhållet av järnvägen.
- Rusta landets vägnät.
- Bygg kollektivtrafik.

Det är investeringar som direkt skulle gynna oss alla! I form av jobb och en bättre vardag.

Sedan har vi bostäderna . Sverige har ett underskott på 150 000 bostäder.
En lågkonjunktur ger ett ypperligt tillfälle att göra något åt det.
Jag säger åter igen – investera! Se till att det byggs 40 000 bostäder om året.

Och så har vi frågan om elen . Den som är helt avgörande för Sverige klimatomställning.
Elproduktionen måste öka rejält.
Och ännu en gång - investera!

- Bygg ut vindkraften. På land och i vatten.

- Och låt befintlig kärnkraft få förlängd livslängd.

Det finns ytterligare behov av politiska insatser:

- Stärk a-kassan.
- Ett utbyggt och stärkt pensionssystem.
- Taket i socialförsäkringarna måste höjas.

Parallellt behöver välfärden stärkas
Så därför - höj bemanningen brett i välfärden
Det måste bli möjligt att jobba där med goda villkor och utan att slita ut sig
Så därför – vi måste få en ökning av det generella statsbidraget

***

Vår vision är ett rättvist Sverige där arbetare kan leva ett gott liv

Det är därför det är viktigare än någonsin att politiken väljer att investera stort
För Sveriges ekonomi och framtid men också för att Sverige ska fungera här och nu, för oss

***

I grunden handlar det om kravet på full sysselsättning

Ett klassiskt krav som fackföreningsrörelsen alltid har lyft fram, som är helt avgörande för Sverige och speciellt i dessa tider

I tider när arbetslösheten är större än på länge
Det handlar om 500 000 personer som inte får gå till jobbet!
En halv miljon människor som inte får vara med och bidra
För den som blir av med jobbet kan det bli en personlig katastrof.
Men arbetslösheten leder inte bara till personliga tragedier, den är ett slöseri för vårt land.
För det finns bara ett mål – full sysselsättning!
Sätt Sverige i arbete!

***

Låt mig ta upp en annan väldigt viktig och helt avgörande fråga som direkt rör våra jobb och arbetstillfällen

Det är fullständigt orimligt att vi har en halv miljon arbetslösa när behoven är enorma för att Sverige ska fungera.
Vi måste som sagts göra allt vi kan för att få människor i vårt land i arbete.
Och i det läget är det dags att ändra i reglerna för arbetskraftsinvandring

Låt mig vara väldigt tydlig här idag - finns det kvalificerade arbetslösa i Sverige ska vi inte ha arbetskraftsinvandring

Dagens system med krav på god försörjning är rimliga, men de löser inte grundproblemet att det bidrar till ökad arbetslivskriminalitet och leder till utnyttjande av människor på arbetsmarknaden

Det drabbar även seriösa och långsiktiga företag som vill utveckla sina branscher.
Idag kräver LO att det återinförs en myndighetsbaserad behovsprövning där arbetsmarknadens parter deltar.

Arbetskraftsinvandring ska begränsas till bristyrken.

Finns det arbetslösa köksbiträden eller städare i Sverige finns det inget behov av att ta hit ytterligare genom arbetskraftsinvandring.
Att det finns arbetsgivare som fritt vill kunna plocka in hur mycket billig arbetskraft som helst förvånar väl ingen.
Men det måste bli ett stopp på det nu!

Arbetskraftsinvandringen måste vara behovsprövad

***

Det är så vi kan se skillnad i politiken

Istället för en politik -som lever på rädsla och utsatthet
Så behöver vi en arbetarrörelse som vågar och vill satsa på framtiden
En rörelse som ger hopp och tro till alla i vårt avlånga land
Vi vill se ett Sverige som hänger ihop
Vi vill ha ett Sverige där alla känner trygghet
Vi vill tillsammans bygga ett rättvist Sverige!

***

Mötesdeltagare,

Låt mig vara väldigt tydlig och alldeles glasklar här idag:

Karensdagen ska bort!
Inget annat duger!
Det kan ju inte vara en hemlighet för någon
Alla vet att karensavdraget slår orättvist mot arbetare
Lastbilschauffören, undersköterskan- eller hotellreceptionisten kan inte utföra sitt arbete hemifrån om de känner sig krassliga.
LO-förbundens medlemmars arbete kräver att de finns på plats på arbetet.
Samtidigt riskerar många att smittas på och smitta vidare genom sitt arbete.
Det är inte rimligt att arbetare som tar sitt ansvar vid sjukdom straffas ekonomiskt.
Jag, samtliga förbund inom LO, och jag vågar nog påstå alla Sveriges arbetare kräver att karensavdraget avskaffas.

Och det nu!

Så det är med glädje som jag kan konstatera att socialdemokraterna har lyssnat på Sveriges arbetare och nu driver kravet om att få bort den orättvisa karensen

Det är en seger för alla dem som har varit med och påverkat våra politiker och politiken
Det är naturligtvis många yrkesgrupper som nu inte förlorar massa pengar på grund av en orättvis klassfråga
Och det är ju helt uppenbart att de partier som idag har makten inte har valt att prioritera borttagandet av karensen

Det snackas från borgerligt håll om att det skulle vara för dyrt att avskaffa karensen
Man pratar om fem miljarder kronor

Men det pratas väldigt lite om de enorma bankvinsterna, vi pratar om många många miljarder kronor
Så en sak är säker det finns pengar i samhället, frågan är vem ska vi prioritera, vem ska få kosta

Vi kommer nu att driva frågan inför valet 2026

Det är viktig – för det handlar om rättvisa
Det är viktig – för det rör så många människor på arbetsmarknaden
Det är viktigt – för det handlar om en straffskatt på arbetare

Och det kan jag lova, vi kommer inte ge oss förrän denna orättvisa klassfråga förpassats dit den hör hemma - i papperskorgen!

***

Kamrater!

Konflikten med Tesla är inne på sitt andra år
Och Tesla-konflikten är helt avgörande för vår svenska arbetsmarknadsmodell
För vad det handlar om är något så grundläggande - som fackföreningarnas möjlighet att ta kampen för medlemmars och kamraters rätt till:

bra villkor på jobbet,
löneökningar,
och trygghet.
och det är inte en liten sak.

Det vi gör är att:
Upprätthålla fundamenten.
Försvara skyddsvallarna.
Helt enkelt - Här drar vi vår röda linje.

Låt mig zooma ut perspektivet för en stund

Just nu pågår en avtalsrörelse.
Hela 3,4 miljoner svenskars lön och villkor håller på att förhandlas fram
Och arbetsgivarna har gnällt som de alltid gör, det hör liksom till
Ja, ni vet hur det brukar låta:
”Vi har inte råd”
”Det är tuffa tider”
”Inflationen si och räntorna så”

Det ligger i deras dna att neka oss det vi begär.
Det ligger tydligen också i deras dna att först betala ut vinster och bonusar,
Och sen komma på att de inte ”har råd” med löneökningarna vi kräver.

Nåja - till sist upphör gnället och vi landar i en siffra.
I år 6,4 procent över två år - för 3,4 miljoner löntagare

Förbund för förbund förhandlar vi sedan med våra motparter, tills vi är överens.

Löner, försäkringar, pensionsavsättningar med mera, med mera.
Allt det bestämmer vi i facket tillsammans med vår motpart.
Och skriver ned i ett avtal - Kollektivavtal.
Fullkomligt självklart för oss som står här.
Men för en amerikan [kort paus] kan det kanske verka som ett märkligt system.

Att det är vi tillsammans som bestämmer.
Att det inte finns någon lag om minimilöner.
Att en företagsledare inte kan bestämma allt själv.

Det är ok att en amerikan blir förvånad.
Nästa steg är att han tar reda på vad som gäller här.
Och sedan lirar därefter.
Det vill säga: teckna kollektivavtal.

Vi väntar på att han ska ta nästa steg - För det funkar nämligen inte att han vägrar.

Det är inte enbart hans företag det gäller - Inte bara hans anställda.
Utan hela den svenska arbetsmarknaden - Varenda en av oss.
Allt bygger på kollektivavtal i Sverige.
Kollektivavtal är inte ett tillval från en plus-meny - Det är basen i varje rätt.
Det är stommen.
Det är själva grunden.
Och vilken grund sen!

Det är inte konstigt att arbetare runtom i Europa och världen - tittar längtansfullt på vår modell.
Den skapar nämligen både tillväxt och jämlikhet.
Och grunden i vår modell är kollektivavtalet.

Det är avtalet som ger:

Företagen arbetsfred och förutsägbarhet.
Arbetarna trygghet och löneökningar.
Samhället stabilitet och konkurrenskraft.

Hela vårt samhällsprojekt bygger på detta avtal - Hela den svenska modellen.
Den bevisat effektiva och internationellt åtråvärda modellen.
Vi vore dummare än höns om vi lät en amerikan förstöra den.
Och så dumma – ja det är vi inte

Världens rikaste man må vara rik på pengar.
De pengarna köpte honom en plats i Ovala rummet - bredvid USA:s president.
Men här, hos oss, kommer han ingenstans med sina miljarder.

Han har bara pengar.

Det vi har, i facket, i arbetarrörelsen, är något mycket mer värdefullt:
Vi har gemenskap, styrka, framtidstro.

Ur de värdena har vi byggt vår egen framgång.
Och tillsammans med arbetsgivarna – genom vår svenska modell – har vi byggt

hela vårt samhälle på dessa värden.
Och! - det kommer alltid vara mer värt - än någon rik mans pengabingar.

Solidaritet är fortfarande den starkaste kraften för förändring.

Och så som om världen utvecklas i dag - behöver vi praktisera solidariteten allt ihärdigare.
Solidaritet är svaret mot makt- och pengarhunger.

Solidaritet är framtiden.

Så låt oss skicka ett tydligt budskap här idag!
Det är dags att skriva på, Tesla Sverige – för i Sverige kör vi med kollektivavtal

***

Kamrater!

På tal om kollektivavtal och avtalsrörelse – för drygt en månad sedan - så gick första avtalen i hamn
Det var industrin som kom överens om löner - och andra villkor
Det handlade om ett ge förutsättningar för reallöneökningar - men också låglönesatsningar

Även avsättningar till delpension - och kompensation till deltidsanställda finns med

Och avtalsrörelsen fortsätter - förbund efter förbund - kommer i hamn
Och detta är precis det - som den svenska arbetsmarknadsmodellen handlar om

Det är ytterst en fråga om praktisk solidaritet

Och kom ihåg – avtalsrörelsen är inte över förrän det sista LO-förbundet har skrivit under

***

Jag har en fråga till er som är samlade här idag

Är det inte dags för kortare arbetstid? Tänkte väl det!

Och vet ni, vi i LO har visat det vi alla egentligen redan visste
I Sverige arbetar vi mycket – och vi arbetar hårt.
Faktiskt bland de längsta arbetstiderna - jämfört med våra grannländer.
Det är faktiskt så att medan arbetstiden minskat i jämförbara länder sedan 70-talet så har den i Sverige stått still - eller till och med ökat sedan början av 80-talet.

Vi har inte bara långa arbetsveckor - där 40-timmarsveckan fortfarande är norm för de flesta - utan också bland de längsta förväntade arbetsliven i Europa.

Det här är inte hållbart i längden

Ett gott arbetsliv handlar om balans mellan jobb och fritid.
För att uppnå vår vision om ett rättvist Sverige - där arbetare kan leva ett gott liv - krävs en förändring.
När avtalsrörelse är över - ska vi fortsätta att ta arbetstidsfrågan framåt
Svenska arbetare ska inte behöva jobba mer än våra grannländer
Det är dags att sänka arbetstiden för alla som arbetar i Sverige – det har vi råd med!

Kamrater!

Vi befinner oss i en orolig tid - internationellt
Vi går från en världsordning - till en annan
Vi går från en regelbaserad ordning - där även små stater kan välja sin egen väg
Till en världsordning - där världen styrs av stormakter – som delar upp världen i intressesfärer – och där de tar sig rätten - att göra som de vill

Vi kan se det i Ukraina – där Ryssland under ljug och förevändningar - invaderade ett grannland - för att de ville
Vi kan se det i Europas relation till USA
Nu handlar det alltid om – vad är bäst för just mitt land

Vi kan se det i Kina – ett land som inte bryr sig ett dugg om mänskliga rättigheter – men som investerar och styr – runt om i världen
Och de som får betala – är som alltid de svaga och mest utsatta länderna - och

folken
För nu är det den starke - som ska bestämma

Nu drar man in bistånd för de mest fattiga människorna – för de har ingen makt - och de betyder väldigt lite
I konflikten mellan Israel och Hamas - så är lidandet alldeles oerhört stort

Sedan terrorstämplade Hamas fruktansvärda attack mot Israel i oktober 2023 har Israel bombat Gazaremsan sönder och samman
Tusentals – och åter tusentals - människor har dött, skadats och förlorat sina hem

Och det mest utsatta – de oskyldiga barnen – som dör, lemlästas – och berövas sin barndom

Nu – mer en någonsin – så måste vi stå upp för mänskliga rättigheter - och alla människors lika värde
Nu – mer än någonsin - måste vi stå upp för en världsordning - som sätter solidaritet med de utsatta främst
Nu – mer än någonsin – måste vi tro på fred

I en värld - där konflikter och krig - orsakar lidande -blir fredens betydelse allt tydligare
I en globaliserad värld påverkas resten av världen -genom flyktingströmmar - ekonomiska kriser - och ökad instabilitet
Därför är fred - inte bara en moralisk fråga -utan också en praktisk nödvändighet
Genom att arbeta för respekt - tolerans - och rättvisa - kan vi bidra till en värld - där kommande generationer - kan leva i trygghet och samförstånd

***

Mötesdeltagare!

Jag har pratat mycket om vilka värden som vi i arbetarrörelsen alltid har vägletts av
Jag har pratat om demokrati, solidaritet, rättvisa, mänskliga rättigheter och en värld i fred

Jag har pratat om detta för jag är fullkomligt övertygad om att dessa värderingar i allra högsta grad är moderna
I en orolig tid som vår är det lätt att låta rädslan styra

Det är lätt att stänga in sig och peka på dem andra, de farliga, som inte borde få vara här
Det är lätt att enbart tänka på sig själv – och låta egoismen segra
Men jag vet att det är tvärtom

När vi lyfter blicken och ser människor, ja då växer vi som människor, tillsammans
Under alla mina år som fackligt aktiv så har jag alltid vägletts och trott på människors inneboende vilja att hjälpa till och stötta
Det har handlat om att finnas där för en ny arbetskamrat och visa denne tillrätta på jobbet
Det kan också handla om att stödja en kamrat - som råkat ut för en arbetsplatsolycka
Eller att företräda en medlem i en förhandling

Detta är solidaritet i praktiken
Det är så det demokratiska arbetet, ser ut i vardagen
Det är så vi steg för steg skapar ett mer rättvist samhälle och en bättre värld
Och det är så - som vi i arbetarrörelsen förändrar - det vi vill göra bättre
Och det ska vi bära med oss från mötet här idag

Att när vi är många, ja då är vi oslagbara!
Och glöm nu inte, ikväll ses vi i slaktkyrkan
Då ska vi ha skoj - och lyfta varandra

Tack för ordet!

Källa
Manuskript hämtat från lo.se (2025-05-02)

Taggar
Facklig kamp, Första maj

URI
https://www.svenskatal.se/tale/johan-lindholm-tal-pa-forsta-maj-2025